СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 64. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, середа, 19-го березня 1947. No. 64. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, March 19, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НАЙВИЩИЙ СУД ДОРУЧУЄ ВІДКЛИКАТИ СТРАЙК ШАХТЯРІВ

До 25 березня має відкликати страйк шахтярів Джан Л. Луїс, предсідник Юнайтед Майн Воркерс оф Америка на підставі наказу Найвищого Суду у Вашингтоні, оприлюдненого в понеділок 17 березня. Суд приняв у цій справі предявлення генерального прокуратора Тама С. Кларка, котрий звернув увагу, що страйк майнерів мягкого вугілля заповіджено вже давно на день 1 квітня, отже в тому часі майнери можуть вийти на страйк, спричиняючи великі шкоди в продукції вугілля. Доручення Найвищого Суду є лише доповненням його рішення з 6 березня, в якому сказано, що страйк проти державної влади є незаконним. Тоді Суд признав Луїса винним непослуху окружного федерального суду й тому він має заплатити $10,000, а майнерська юнія $700,000. Коли б одначе шахтярі вийшли на страйк, тоді їхня юнія має заплатити грошеву кару у висоті $3,500,000, на яку засудив її окружний федеральний суд під час вирішування справи Луїса. Шахтя є тепер під адміністрацією федерального уряду. Знавці права думають, що Луїса можна буде арештувати якщо б він не послухав наказу суду, а майнерська юнія була б обовязана платити грошеву кару за кожний день проволоки. Увесь маєток юнії доходить до $13,500,000. Інші правники думають, що Луїс може прохати поновного переслухання суду.

АМЕРИКА НЕ Є ВЖЕ КРАЇНОЮ БЕЗДОННИХ БАГАТСТВ.

Традиційне переконання, що в нашому краю є невичерпані багатства мінералів, що їх можна легко відкрити й експлоатувати, мусить бути змінене — оце заява секретаря внутрішних справ Джуліюса А. Круга, сказана на зібранні Американського Товариства Майн і Металургії в Ню Йорку. Круг остерігає населення, що час уже це переконання змінити, бо нові відкриття металів, та інших природних багатств вже не підуть впарі з запотребуванням і в нас радше покажуться недостачі матеріялів в майбутності ніж надвишка. Між мінералами, яких брак Америка вже відчуває, є цинк, никел, платина, промислові діяманти, графіт, кварц, а крім цього навіть нафта, мідь і олово. Для їх відкриття треба посиленої фахової акції.

НАЙВИЩИЙ СУД ПРИЗНАЄ ПРАВО УСУВАТИ КОМУНІСТІВ З УРЯДУ.

Нюйорський адвокат Мортон Фрідман програв свою справу в Найвищім Суді Злучених Держав, коли вніс туди відклик від окружного федерального суду в Ню Йорку. Окружний суд потвердив право Комісії Цивільної Служби усунути його з праці при Комісії Воєнної Сили за те, що Фрідман виявляв симпатії до комунізму. Фрідмана усунули зо служби в вересні 1944 р., хоч він був службовцем при федеральнім уряді ще від 1935 р. Федеральний суд, до якого Фрідман віднісся в цій справі, станув на становищі Комісії Цивільної Служби, а тепер Найвищий Суд відкинув його відклик і цим признав Комісії право усувати зо служби комуністів і їх симпатиків.

СОЦІЯЛІСТИ ДОМАГАЮТЬСЯ СЛІДСТВА ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Провідник Соціялістичної Партії, Норман Тамес з Ню Йорку, на чолі ширшої групи визначних громадян, зажадав від окружного прокуратора Франка С. Гагана розвести слідство над діяльністю агентів советської розвідки НКВД в Злучених Державах. Притоку до такого кроку дали Тамесові розкриття Луїса Буденза в його книжці „Оце моя історія". Там Буденз згадав про щезнення з Америки Джулет Стюарт Пойнц і Карла Трески, які пішли проти комуністичних провідників, хоч колись самі були діяльні в Комуністичній Партії. Так само домагається Тамес слідства в справі замордування Льва Троцького тому, що заговір був підготований у Злучених Державах. Він жадає переслухання комуністичних провідників про розгалуження советської тайної поліції в Злучених Державах.

„ГЕНРІ ВОЛЕС ВІДПОВІДАЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ ТРУМАНОВІ".

Оце заголовок платного оголошення, поміщеного на цілій сторінці у великих щоденниках, поміщеного організацією „Прогресив Ситизенс оф Америка". У ньому поміщені погляди бувшого секретаря торгівлі Генція Волеса на промову президента Трумана виголошену 12 березня в справі засад американської закордонної політики. Волес не розбирає засади, щоб підтримувати вільні народи в їхній боротьбі проти тоталітарних сил, а звертає увагу на практичні наслідки помочі для Греції й Туреччини. Він твердить, що це доведе до війни.

Річні Збори Головного Уряду У. Н. Союзу

Джерзі Сити, Н. Дж., 17. березня. — Сьогодні в год. 9-ій рано почалися звичайні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, в яких беруть участь всі члени: Головного Екзекутивного Комітету в складі: Микола Мурашко — головний предсідник; Григорій Герман і Марія Малевич — заступники гол. предсідника; Дмитро Галичин — головний секретар; та Роман Слободян — головний касієр; Головної Контрольної Комісії в складі: Дмитро Капітула, Володимир Гірняк, д-р Амвросій Т. Кібзей, Іван Іванчук та Степан Куропась, і Головні Радні: Павло Дуда, Степан Слободян, Іван Романишин, Тарас Шпікула, Володимир Дідик, Ґеновефа Зепко, Микола Давискиба, Іван Кокольський, Дмитро Шмагала, Олена Штогрин і Петро Кучма. Наради відкрив головний предсідник Микола Мурашко, привітавши короткою промовою приявних. З черги всі головні урядники та редактор Свободи д-р Лука Мишуга здавали звіти з їх праці в 1946-ому році.

М. Мурашко складав звіт зі своєї праці як головний предсідник Союзу та як адміністратор Свободи, згадуючи про конвенційні ухвали, які в міжчасі здійснено (напр. введення нових кляс обезпечення, переведення кампанії на пресфонд Свободи і тп.), як і ті, що ще дожидають на своє здійснення (напр. видання книжки про членів Союзу—вояків другої світової війни, справа злуки українських запомогових організацій, справа зібраних грошей на закупно посілості для захисту старців і т. п.). М. Мурашко обговорив теж справу організації нових членів, яка в минулому році не цілком дописала, та про трудноші інвестування Союзового майна.

Заступники головного предсідника Григорій Герман і Марія Малевич говорили про працю в своїх округах та про наради Екзекутиви, в яких вони брали участь.

Головний секретар Д. Галичин в своєму звіті говорив про додатні і відемні сторони оранізаційної праці за минулий конвенційний рік. Відемною стороною цеї ділянки треба вважати насамперед факт, що більше, ніж звичайно молодих членів відійшли з організації з готівкою, натомість додатнім фактом є мала кількість суспендованих членів в 1946-ому році, менша ніж в попередніх роках. В загальному, за минулий рік Союз збільшився на 949 членів. Своє звідомлення головний секретар закінчив згадкою про культурну працю Союзу, зазначуючи, що цьогорічним вкладом Союзу в культурну скарбницю американських українців треба вважати книжку Кларенса А. Манінга: „Ди Сторі оф ди Юкрейн", яка тільки що появилася у видавництві „Философікл Лайбрері" в Ню Йорку.

Головний касієр Роман Слободян зясував в подробицях фінансовий стан організації, стверджуючи, що майно Союзу за минулий рік збільшилося на 553,371.86 долярів. Він теж підкреслив, що минулий рік це перший, в якому зібрані вкладки членів виносили вже біля мільйона долярів.

Від імени Контрольної Комісії здавав звіт її Голова Дмитро Капітула, стверджуючи, що Контрольна Комісія провірила діловодство організації протягом минулого тижня і знайшла все в порядку. Поодинокі головні контролори та головні радні усі здавали звіт зі своєї союзової і громадської праці в їх місцевостях та округах. Редактор Свободи обговорив нові завдання, що їх час і обставини накладають на єдиний сьогодні незалежний український демократичний щоденник в світі, яким являється Свобода.

РЕВОЛЬТА В ПАРАГВАЮ ПРИБИРАЄ ШИРШИЙ ЗАСЯГ.

Уряд Парагваю оприлюднює вістку, що революційні війська, які оперують в північній частині країни, здобули міста Беля Віста, на границі Бразилії, Капітан Вадо і околицю північного бігу ріки Парагвай. Згадується теж про заняття міста Педро Хуан Кабалеро. Президент республики Іхініо Морініго вислав свіжі війська проти ребелантів, про яких говорять, що ними керують комуністи.

Реакція Парижу і Лондону на послання президента Трумана

Париж, 17. березня. — Паризька преса, що сьогодні появилася вперше після одномісячного страйку, в більшості або ігнорує виступ президента Трумана в Конгресі дня 12-го березня, або ставиться до нього досить критично. Ще жодна газета не передрукувала послання президента і тільки деякі подали менші витяги з нього. Натомість ширше обговорюється коментарі і реакцію Москви. Комуністична преса коментує це послання цілком по лінії Москви, звязуючи цілу справу ще з внутрішніми французькими відносинами. Французькі комуністи бояться, що виступ Трумана буде гаслом до відповідної акції французьких „фашистів".

Лондон, 17. березня. — Британський уряд, незважаючи на домагання ліво-насталеної фракції лейбуристських членів парляменту, відмовляється коментувати офіціяльно послання президента Трумана в справі американської допомоги Греції і Туреччині. Представник британського уряду в парляменті тільки заявив, що послання президента Трумана було прийняте з найбільшим вдоволенням більшістю грецького населення. Рівночасно повідомляється, що без огляду на американську акцію, британські місії військового вишколу не будуть відкликані з Греції. При цьому урядово стверджується, що британські війська в Греції не беруть участи в боротьбі проти партизанів.

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ ГЕН. МАРШАЛА ЗІ СТАЛІНОМ.

Москва, 17. березня. — В місцевих дипломатичних колах вважають, що сподівана зустріч американського секретара стейту ген. Маршала зі Сталіном відбудеться вже в найближчому часі та що їх конференція матиме великий вплив як на саму конференцію в Москві, так і на дальший розвиток советсько-американських стосунків. Одним з головних предметів конференції між цими двома державними мужами буде теж справа американської допомоги Греції і Туреччині, запропонована Конгресові президентом Труманом.

БІДО ВІДВІДАВ СТАЛІНА.

Москва, 18. березня. — Асошіейтед Прес довідується з французьких джерел, що вчера ввечері французький міністр закордонних справ Бідо мав майже одно-годинну розмову зі Сталіном. Тема розмови невідома.

НОВЕ ОБВИНУВАЧЕННЯ „ПРАВДИ".

Москва, 17. березня. — Брюсельський кореспондент московської „Правди" пише сьогодні, що він довідався в журналістичних колах, що Франція і Велика Британія вкоротці зачнуть переговори в справі стандаризації зброї. Стандаризація мала б охоплювати всі роди зброї, аж до вишколу командного складу включно.

БРИТАНЦІ НЕ ХОТЯТЬ ПОШИРЮВАТИ КОМУНІСТИЧНОЇ БРЕХНІ.

Лондон, 17. березня. — Британська радіо компанія Брітіш Бродкестінг Корпорейшен відкинула подання англійської комуністичної партії, в якому вона домагалася часу на її доклади в новозорганізованій серії політичних радіопередач.

ДОПОМАГАТИМУТЬ ТИМ, ХТО ДОПОМОГИ ПОТРЕБУЄ.

Лейк Соксес, 17. березня. — Соціяльний Комітет Економічної і Соціяльної Ради О.Д. вирішив сьогодні, щоби давати соціяльну доброчинну допомогу відповідно до потреб поодиноких країн і не зважаючи на те, чи ці країни належать, чи ні до Організації О.Д. Більшістю 10 голосів проти 4 та при трьох, які здержались, прийнято британську резолюцію, щоби подання про дорадчу соціяльну доброчинну службу, внесені країнами, які раніше одержували під цим оглядом допомогу від УНРРА, розглядати тільки на базі потреб відповідної країни. Британську резолюцію піддержував американський представник.

КОНФЕРЕНЦІЯ У МОСКВІ

Москва, 17. березня. — На сьогоднішній сесії Ради закордонних міністрів советський представник Молотов виступив з давшою промовою, гостро критикуючи американську закордонну політику. Молотов домагався ануляції злуки американської і британської зон Німеччини, заявляючи, що це противиться постановам Потсдамського договору. Ген. Маршал з черги заперечив советські обвинувачення, видвигаючи протитвердження, що власне Совети нарушили Потсдамську умову, конфіскуючи біжучу промислову і сільсько-господарську продукцію цеї країни. Молотов домагався „негайного встановлення центрального німецького управління", натомість Маршал домагався теж негайного знесення торговельних перешкод між поодинокими зонами. Молотов з черги домагався від Німеччини 10 більйонів воєнного відшкодування, що мали б бути заплачені протягом 18 років. Відповідні обвинувачення про порушення постанов Потсдамського договору видвигнув Молотов теж проти Великої Британії та Франції, домагаючись, вкінці, советської участи в контролі промислового басейну Рурщини.

АМЕРИКА ПЛАТИТЬ ВОЄННЕ ВІДШКОДОВАННЯ СВОМУ СОЮЗНИКОВІ.

Москва, 17. березня. — Під час дебат Ради закордонних міністрів у Москві виявляється, що Америка посередньо платить воєнне відшкодування... свому советському союзникові. Злучені Держави вкладають мільйони долярів, щоб вдержати німецьке господарство, а Советський Союз постійно його ограблює.

ВСТАНОВЛЕНО ЕВАКУАЦІЮ АВСТРІЇ.

Москва, 17. березня. — Міністри закордонних справ чотирьох великодержав сьогодні погодилися, що їх окупаційні війська мають бути відкликані з Австрії 90 днів після ратифікації мирового договору з цею країною. Евакуація Австрії відбере большевикам теж останню причину для вдержування їх залог в Чехословаччині та інших Балканських країнах.

ВОЄННІ КОШТА СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ.

Москва, 17. березня. — Советський міністер Молотов сьогодні заявив, що минула війна коштувала Советський Союз 357,000,000,000 долярів, крім 128,-000,000,000 долярів пошкоджень, що їх німці заподіяли цій країні.

ЧЕРГОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТЕСТ В СПРАВІ МАДЯРЩИНИ.

Будапешт, 17. березня. — Уряд Злучених Держав звернувся вже другою нотою до советських окупаційних властей в Мадярщині, стверджуючи, що місцева комуністична меншість хоче захопити силою владу від демократично вибраного уряду та домагаючись спільного дохоження в цій справі збоку союзників. Після Греції й Туреччини, Мадярщина стає черговим важливим фактором в спорі між Сходом та Заходом. Рівночасно повідомляється, що советський уряд відкинув британську ноту, якою британський уряд домагався безсторонного союзницького прослідження американських закидів, що Совети вмішуються до внутрішніх мадярських справ.

МекАРТУР ДОМАГАЄТЬСЯ МИРОВОГО ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ.

Токіо, 17. березня. — Американський головнокомандуючий на Далекому Сході і голова Контрольної Комісії Союзників у Японії видвигнув сьогодні на пресовій конференції домагання негайного започаткування переговорів та підписання мирового договору з Японією, що мало б закінчити теж військову окупацію тої країни.

ІТАЛІЯ І ТУРЕЧЧИНА В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Рим, 17. березня. — Італійське міністерство закордонних справ проголосило сьогодні зміст ноти, висланої до Ради закордонних міністрів у Москві, та якою італійський уряд пропонує вислухати італійську думку в справі мирового договору з Німеччиною.

Москва, 17. березня. — Советський заступник міністра закордонних справ Вішинський сьогодні рішучо виступив проти того, аби допускати Туреччину до розмов в справі мирового договору з Німеччиною.

МАСОВІ АРЕШТИ В РУМУНІЇ.

Букарест, 17. березня. — Генеральні секретарі трьох опозиційних партій в Румунії повідомили, що прокомуністичний румунський уряд в останньому часі заарештував понад 300 молодих румунських робітників, які не погоджуються з комуністичними порядками.

ТАЄМНІ МАГАЗИНИ ЗБРОЇ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 17. березня. — Французький міністер внутрішніх справ сьогодні отверто потвердив широко обговорюваний публикою факт, що у Франції існують таємні магазини зброї, які належать до лівих і правих екстремістів.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокe число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЯК СВЯТКУЄМО?

Шевченківський місяць завжди був у нас, американських українців, таким, що збуджував навіть найбільш сонливу громаду. Шевченківські Свята бували найкраще влаштовувані, в найкращих галях і з найкращими силами. Правда, не всюди і не завжди воно так було, бо часом не доставало цього чи другого, але завжди було щире відчуття пошанувати Батька українського народу по змозі величаво. Думаємо, що воно і тепер так є. Це, що дух Шевченка має у цьому місяці особливий на усіх нас вплив, заохочує нас піднести у звязку з цим щось таке, що ми вичитали в газеті „Українець у Франції" про національні свята. Читаємо там таке:

„В місцевості Н. Н. існує досить велика українська колонія... Жваво йде підготовка до свята, і в означений день воно відбувається... Співає хор, лунають деклямації, є гарна патріотична промова, і все це підносить численно зібрану громаду на дусі, настроює її святочно, запалює міцною вірою... І в цей момент всі учасники свята, незалежно від того, в якій області України народилися, від свого соціяльного походження, віроісповідання, освіти, професії, політичних переконань, незалежно від того, чи покинули Батьківщину двадцять чи два роки тому, всі вони міцно відчувають, що вони одна національна спільнота, сини одного народу, що перед ними один правильний шлях у Майбутнє, і що вони мусять пройти його дружньо і разом! І з найкращими постановами працювати надалі спільно і згідливо для одної найвищої Мети — розходяться домів".

Так було на святі, а по святі? Про це теж пише згадана стаття, і то так:

„... до голосу приходять знову смертельні гріхи наших буднів: партійна гризня і ворожнеча, нехіть греко-католиків до православних і навпаки, „старих" емігрантів до „нових", наддніпрянців до галичан, робітників до „панів", членів одного товариства до членів іншого, взаємні обвинувачення в нечесності, шкурництві, безхарактерності, дрібні амбіції і хвороблива образливість і т. д. і т. п."

Думаємо, що не зашкодить застановитись над тими словами і нам, що живемо в Америці. Подумаймо кожній з нас, включно з тими, що пишуть і промовляють про Шевченка, як є з нашою громадою, нашим товариством, а навіть нашим хором, та чи ми всі, що святкуємо память Шевченка, ідемо разом бодай тоді, як влаштовуємо спільне свято в память Шевченка, чи може навіть у такому ділі не заважує в нас партійність, гуртковість, парафіянщина. Є над чим думати у ці Шевченкові Дні усім нам, що хочемо по щирості своєю працею і жертвою здійснювати ці ідеали, якими Шевченко наповнив наші душі й серця. А як добре думатимемо, то набиремо більшої віри і пошани до себе самих і тих, з якими живемо і працюємо.

Досвід Америки в Ірані

Заки ще президент Труман виголосив свою історичну промову про нові засади закордонної політики, прислав з Тегерану допис до щоденника Ню Йорк Геральд-Трибюн Стюарт Алсоп про відносини в Ірані. Вісті, які він подає про ролю американського амбасадора Джорджа Алана в Тегерані є незвичайно поучаючі для кожного, хто хоче зрозуміти, чому прийшло до зміни американської закордонної політики.

Алсоп згадує, що сила Великої Британії на Близькому й Середньому Сході вже давно захитана і що на її місце приходить там сила Злучених Держав. Американська сила в такому краю, як Тегеран, основана не на самих переговорах, а на таких фактах: Дорадником в справах здоровля в іранськім уряді є американець д-р Бенет Аврі. Фінансовими дорадниками є американці Гарольд Гершем і Генрі Вімс. Іранську армію реорганізує американський генерал Роберт Гров, а іранська жандармерия вже від кількох літ стоїть під командою генерала Г. Нормана Шварцкопфа, славного з процесу проти Гавптмана, який викрав був сина Линдберга.

Справи так наладнані, що може змінятися кабінет в Ірані, але не змінюються оці американські дорадники іранського кабінету. Іранський уряд має в своїм складі трьох сильних людей, які вміють передбачувати випадки й тому вчас можуть робити такі потягнення, які ратують Іран перед советським заливом.

Коли мова про силу Советів в Ірані під теперішню пору, то вона там дуже ослабла, і то не внаслідок становища Америки й Англії, а таки внаслідок власної нездарности. Алсоп приходить до висновку, що Росія є готова втратити імперію. Мало того: Росія не вміє навіть дипломатично поступати, а опирає свої потягнення на простій силі. Там, де її грубої сили хтось боїться, вона виграє; де нема страху перед фізичною силою, Росія програє.

Нездарність Советів в такім положенні, де треба рахуватися з кожним кроком, показується найліпше на прикладі Ірану. Росія мала умову з Америкою й Англією, що забере свої війська з Ірану негайно після покінчення війни. Простий розум наказував їй це зробити, хоч би лише на якийсь час, а опісля скласти якісь заборчі пляни. Одначе Совети не думали забирати свого війська і тому відразу поставили проти себе цілий світ.

Коли під напором Обєднаних Держав Совети вкінці забрали свої війська, тоді почали свою дипломатичну офензиву. Вони рішили відірвати від Ірану Азербейджан, який сусідує з Советами на півночі. Алсоп твердить, що вистачало там післати 25 зручних пропагандистів, щоб підготовили грунт. Одначе Совети вислали туди 2,000—5,000 розперезаних, неотесаних агентів, які зовсім не скривали своїх замислів, а почали поводитися з мешканцями Азербейджану як з мешканцями переможеного краю. На чолі „незалежного" Азербейджану станув вихованець Москви Яфар Пішеварі, який кожного дня в 9. годині ранку приїздив з повною виставністю перед советського консула і в Табризі там пересиджував кілька годин. Кожний знав, що Пішеварі дістає щодня інформації від консула і, хто хотів, міг відповідно приготовитися.

Як по діточому поступали советські агенти в північній провінції пізнати з цього, що вони зігнали підбунтованих курдів на велике віче і там виставили советську фільму, з образками, як то товпа різала колишніх дідичів на Україні. На фільмових картинах зображено теж сцени розстрілів, вішання і погромів по містах, звернених проти колишніх урядовців. Коли це побачили провідники курдів, вони зійшлися на нараду і там запечатали кровю договір, що будуть боротися проти Советів до загину. Совети не ждали навіть кінцевої своєї перемоги, а ще під час війни проти „кулаків" і інших „контрреволюціонерів" переводили грабіжі харчів та краму. В Ірані і так є вічна нужда, отже, як Совети перевели грабіж нуждарів, то населення пізнало, з ким має до діла й тому стануло по боці іранського уряду, коли цей проголосив війну проти азербейджанських повстанців. Заки ще зайшло іранське військо до Азербейджану, советський посол Іван Сабчіков заїхав до іранського шаха й зажадав завернення війська. Шах витягнув з кишені телеграму з провінціональної столиці Табризу, в якій було сказане, що повстанці скапітулювали і почали втікати до Советів. Тоді советський амбасадор теж скапітулював і забрався з королівської палати.

Ця перша советська напасть насталила нерви іранців і вони тепер приготовляються до другої чергової напасті. Її помагає відбивати американський амбасадор. Він отверто признає, що Іран мусить постачати нафту Советам, бо це перший покупець цеї нафти. Одначе американський амбасадор твердить, що Совети не мають потреби займати цілого краю, коли хочуть нафту купувати. Ці аргументи получені з військовими приготуваннями в Ірані і з дипломатичними потягненнями Злучених Держав дають іранському урядові силу у його дальшій боротьбі за втримання незалежности і за недопущення до переворотів на Близькому й Середньому Сході.

НОВИЙ СВІТ

Американський континент увійшов уже в історію під назвою Нового Світу, що ідентифікується насамперед зі Злученими Державами. Досі це поняття було географічне і відносилося, як сказано, насамперед до Злучених Держав. Сьогодні воно починає набирати символічного значення вже в політичному розумінні та у звязку зі становищем Злучених Держав та їх ролею і напрямними їх політики в загальному міжнародньому житті.

Виступ президента Трумана в Конгресі дня 12-го березня готов увійти до історії як початок практичного здійснювання американської ідеї нового світу. В самій нашій країні говориться, докищо, про „доктрину Трумана", що матиме в дальшому розвитку подій далеко більше значення від „доктрини Монро", бо вона започатковує формально цілком нову добу в історії людства. В посланні президента Трумана Злучені Держави отверто перебирають на себе провід у світовій політиці і засновують теж цілком виразно принціпи свого провідництва: допомагати народам вдержувати, здобувати, чи закріплювати свою національну незалежність та свої громадські вольності. Рівночасно з цими головними престіжово-політичними засадами видвигається теж проблему господарського добробуту, без якого годі було б собі уявити здійснення всіх засад американської демократії. Президент Труман говорив: „Засів тоталітарних режимів сходить на нужді і недостатках. Він поширюється і виростає на поганій почві убогости та крамол. Він дозріває тоді, як гине надія народу на краще життя".

Злучені Держави починають творити новий світ від самих основ. Насамперед створено відповідну барикаду, щоб не допустити до дальшого поширення тоталітарної комуністичної пошесті. Рівночасно привертається і скріплюється серед народів власне „надію" на краще життя і створюється її не тільки обіцянками вареників на вербі, але теж безпосередніми практичними заходами, отже цілком безкорисною американською допомогою, моральною і матеріяльною, в нинішньому грізному значінні того слова.

Президент Труман теж ясно спрецизував американське розуміння демократичного ладу в цілому „новому світі": воля більшости проти насильства войовничої меншости, національна суверенність проти тоталітарних „союзів" і тим подібних поневолень, повна особиста свобода в рямках демократичних законів проти терору, залякування, примусу та постійної непевности і страху. Ці засади президента Трумана відповідно потвердив і поширив теж американський секретар стейту ген. Маршал на конференції Ради закордонних міністрів у Москві.

Президент Труман у своїй промові теж кілька разів ствердив, що Злучені Держави повинні перебрати провід у творенні нового світу, як в інтересі цілого людства, так і самої нашої країни. „Я вірю, що ми повинні допомогти вільним народам влаштовувати їхнє життя по їхньому" — говорив президент, заявляючи, що коли б „ми захиталися в нашому провідництві в світі, ми виставили б на загрозу світовий мир і теж нашу країну".

Виступ президента Трумана став зворотним пунктом в історії світа. В широких коментарах на цей виступ підкреслюється дві головні справи і видвигається два головні запитання. До самої суті справи належать: 1. Злучені Держави формально перебирають політичний провід у світі і 2. Злучені Держави остерігають Советський Союз, що вони рішені вкоротити його політичну і ідеологічну ескпанзію. Два найголовніші запитання у звязку з цею новою американською політикою це 1. Чи ця політика причиниться до вдержання і закріплення мира в світі, чи викличе нову війну, отже проблема, чи цю нову політику можна буде здійснити мирним шляхом, чи треба буде меча. Друга проблема — це запитання, чи американський Конгрес і народ піддержать нову програму свого президента.

Над усіми цими проблемами і запитаннями ведеться зараз широка міжнародня дискусія. На цю тему забирають голос найвизначніші державні мужі, політичні і військові теоретики і знавці міжнародніх відносин. Ясно, що все залежатиме ще від відповіді на друге запитання, іменно, чи американський Конгрес піддержить програму президента. З безпосередньої реакції Конгресу на промову президента та з дальших коментарів і відгомону в пресі можна б вносити, якщо не твердити, що нова політична програма, виложена в посланні президента, була без сумніву виявом загальної волі і почувань американського народу. Дата формального потвердження цього вже недалека, бо останній день цього місяця. Якщо відповідь Конгресу буде позитивна, то це буде рівночасно заголовком для нової доби світової історії, що буде називатись „Пакс Амерікана" — американський мир. Яким шляхом та якими засобами він буде здійснений, це вже другорядна справа, але не має сумніву, що він буде здійснений. Всі народи світа дали свій вклад і допомагали творити вільну Америку, „Новий світ" на американському континенті. В нашій історичній добі вільна Америка віддячується всім народам і допоможе їм творити справді вільний новий світ.

ТАЄМНИЧА ЛОВЛЯ УКРАЇНЦІВ У ВІДНІ.

Ніхто з українців в Европі не є певний свого життя. Після того, як большевицькі домагання правної безправної видачі українських втікачів не мали успіху, большевики, виходило б, взялися на інший спосіб: вони таємно виловлюють українців. В поодиноких місцевостях Німеччини, головно Австрії, трапляються випадки, що люди нагло „зникають" зі своїх мешкань, з вулиці, чи з місць праці. Класичний приклад такого „таємного зникнення" українця у Відні подибуємо в надісланому нам вирізку з віденської газети — правдоподібно „Вінер Куріер", що його видають американці — з датою 7-го лютого. В газеті, в новинці під заголовком „Схоплення в Маргаретген", дослівно пишеться: В середу в полудне 5 озброєних людей зявились в мешканні 32-літнього д-ра Юрія Шевчука при вул. Маргаретенгюртель та зажадали, щоб він ішов з ними. Як д-р Шевчук домагання відкинув, його силою виволікли з мешкання та затягли до авта, яке стояло вже напоготові і віддалились в напрямку на Мацеляйндорфер Площу. Під час схоплювання прийшло до боротьби, при чому д-р Шевчук та деякі з напасників були поранені. Жінка схопленого повідомила негайно австрійську і союзницьку поліцію, що розпочала погоню за виновниками, але безуспішно...

Додатково довідуємось, що протягом останніх місяців у Відні „зникли" в подібний спосіб ще українські студенти Якубовська, Качоровський та Панчишин. Віденська преса майже кожного дня подає вістки про грабежі й розбійництва, що їх доконують „невідомі" уніформовані злочинці та жертвою яких падають головно українські скитальники.

Юлія М. Шустакевич.

ДІТИ

31)

І так нехай це буде відповіддю на „колючки"... Така праця була б свого рода колючками для дітей, вони нарікали б часом, часом їх боліли б руки чи плечі. А ви думаєте, шановні гості, що це добре, що дітям догоджується за богато і у всьому їм помагається і робиться все можливе, щоб тільки вони були щасливі і вдоволені?

Ні. Пізніше життя показує що іншого. Приходять всілякі невдачі і труднощі і людина незвикла до труднощів не хоче їх приймати і бунтується і кривиться.

Тут в Америці загально поширений погляд, що діти йдуть до школи і тим сповняють Бог-зна які завдання і тому по школі треба їм забави — забави і забави! А я пропоную працю.

П-ні Ч. скінчила і сподівалась завваги від своїх гостей, та ніхто не озивався.

Директор закурював цигаретку за цигареткою. Посадник спершись ліктями на свої коліна дивиться на долівку. Сестра директора заложила руки як учениця у школі і дивилась на п-ні Ч. як на дивовижу.

Щоб перебити мовчанку п-ні Ч. додала: І знова в такому случаї зобовязані родичі, бо це години позашкільні.

Так, значить, таки на родичів спадає більша відповідальність — говорив директор спокійно. І сама річ. Говорю так не для того, щоб, значить, відвернути ці обовязки від учительства але тому, що родичам повинно в першу чергу залежати на цьому, щоб діти були добрі. Діти у школі злочинів не чинять, а підуть зі школи, тоді виходять з нашої контролі і ми ніяк не можемо бути одвічальні за їх учинки. І тому, виходить що родичі повинні дати більшу увагу на дітей. Це, що п-ні Ч. пропонує, якусь працю після науки в школі, це можливе, але треба раніше повести відповідну пропаганду. Це нова ідея, так би мовити, новий зворот, і треба виробити відповідний плян, обдумати все якслід. Це безумовно повинні взяти на себе спільно і родичі і учителі.

— Так — промовив посадник, це є проблема дуже важна, до яких треба було б заангажувати відповідних людей, грунтовно все уплянувати і очевидно викликати загальне заінтересування...

Він дивився на свій годинник і встав, додаючи чемно:

Я дуже рад, що ми собі розвели таку розмову. Вірю, що так як я, всі гості почувають ся. Можливо, що з нашого несподіваного форуму, вийде який новий напрям.

А я вас п-ні Ч. прошу увійти в організацію Родичів і Учителів — говорив директор, подаючи їй руку на прощання. Ваші поради, ініціятива, є безперечно потрібні і я обовязково подбаю, щоб вас запросили.

Гості розходились, перекидались жартуючи словами і дякували собі взаємно за товариську розмову.

Та сестра директора ще щось пригадала, і наблизившись до п-ні Ч., з усміхом промовила:

А я ще вас потурбую одним питанням. На самому початку ви висказались, що наша шкільна система є за легка. Як вас розуміти, під яким оглядом?..

— Тут знова широка тема, яку так на скору руку обговорити неможливо. Одне, що скажу вам це те, щоб хлопці повинні мати учителів а не учительок. Учительки для дівчат краще відповідають, вони за лагідні для хлопців.

Чи так було у вас... на Україні?.. Спитала скоро сестра директора.

Так. Україна мала учителів для хлопців а учительок для дівчат. Були теж окремі школи, цебто шкільні будинки, хлопячі і дівочі.

Я маю на думці, що діти тут мають замало респекту до учителів. Молодіж взагалі не має респекту для старших. Учителька у школі не сміє, не має права дітвака пальцем торкнути. А я думаю, що коли б ви мали право розбещеного дітвака покарати я вам ручу, що він боявся би і заховувався би краще. Добре слово, інтелігентне трактування не усім дітям і не все помагає і саме тепер, коли воно таке розгнуздане, треба його присмирити... Це за драстичне може, за радикальне, але краще його карати з малку, чим має його пізніше карати само життя...

Пробачте пані, я не маю на думці критикувати шкільну систему, ви мене спитали і я висказую мою особисту опінію. Я думаю, що дитина повинна остаточно когось боятись, якогось авторітету, бо коли воно нікого і нічого не боїться — тоді ось маєте наслідки. Тут діти нічого і нікого не бояться, а тимсамим нікого не респектують. Тут загально принятий погляд, що насамперед ви дітвака мусите шанувати і респектувати і попросту заслужити собі в нього пошану, а йому... як схочеться.

Ну як же так!... Хлопчиська толочать траву, нищать вам цвіти, лазять по плоті, а ви не можете нічого сказати, а коли хочете щось сказати, звернути увагу, що не слід це робити, тоді мусите говорити дуже уважно, з респектом, бо коли заговорите неласкаво, не з респектом, так вони десять разів більші збитки робитимуть вам.

Так чи ні? Питала п-ні Ч?

На жаль, воно так — промовила директор сестра. Хлопчиська підростки потраплять бути дуже докучливі... Ах Боже, цеж крайна пора іти! Я ніколи не думала, що така цікава розмова у вашому домі буде. Ось я поїду у свою Каліфорнію і там вас буду згадувати...

(Дальше буде.)

Перше Загальне Зібрання Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

13)

Ред. Б. Катамай: організація праці на майбутнє.

Свій доклад рд. **Катамай** зачинає словами: „Я, звичайно, беруся до справ, за які не повинен братися", бо „говоритиме про практику, яка дещо відмінна від гарних теорій". Дальше бесідник зачинає з полеміки. Йому не подобається твердження, мовляв наявність більше, ніж одного Доп. Комітетів нам шкодить. Навпаки, він вважає, що це краще і що допомагає. На цьому Зібранні вже кілька разів ставлено за приклад жидів. Але жиди теж мають біля 20 доп. організацій. Серед громадянства є різні люди; одні зложать жертву одній організації, інші іншій. А треба, щоби складали всюди і під цим оглядом краще, як є більше доп. організацій. Теж краще під зовнішним оглядом; є різні країни і різні уряди. В одній країні може більше допомогти один Комітет, а в іншій другий. Важливе, аби всі Комітети робили добру роботу.

В дальшому ред. Катамай пропонує оминати тертя і „хай один другого не дюгає". Щодо плану праці, то він залежатиме від того, який буде вибраний новий Уряд Комітету. Ред. Катамай говорить, що в таких громадських інституціях, як Допомоговоий Комітет, „не можна дозволити на тайни", як це в деяких справах практикувалося досі. В основу плану праці повинно лягти рятування скитальників і тут найкращим виходом було б переселення до Америки. Але теж і на цьому не повинна кінчатися праця Комітету, бо не вистачить спровадити людей до Америки, але треба теж знати, що їм робити тут. Якщо б наш Комітет мав більші можливості піклуватися новими імігрантами тут, то й їх було б лекше спровадити, теж при допомозі чужих організацій. Під цим оглядом наш Комітет досі не дописував та поробив деякі помилки. Ред. Катамай наводить приклад з 27 українцями, що приїхали до Америки і перебувають на одній російській фармі. Треба подбати, щоби Комітет заопікувався такими людьми. Досі цих нових імігрантів приїхало досить мало, але що буде, як приїде більше? Треба подбати, щоби було де їх примістити та дати їм першу допомогу. Тимчасом досі, нема кому навіть до корабля піти. Ред. Катамай твердить, що „сьогодні робимо деякі помилки, гірше ніж 20 років тому". Він пропонує купити дім в Ню Йорку, де могли б дістати тимчасове приміщення нові імігранти. Було б добре купити теж фарму. Бесідник дальше зупиняється над справою висилки людей до Европи та домагається, щоби висилати тих, які були на це вибрані та щоби робота в Комітеті не йшла під знаком „я", а тільки „ми". Нова Управа нашого Комітету матиме багато до діла з іншими Комітетами, з якими ред. Катамай радить вдержувати якнайкращі звязки. Кожну організацію треба використати для справи скитальників. Ред. Катамай вважає, що першою передумовою успішної роботи Комітету є відповідне наладнання канцелярії. Під цим оглядом дотеперішня Управа не вивязалася. Перед роком було ухвалено зорганізувати канцелярію і цеї ухвали досі не виконано. Теж послаблення збіркової акції треба приписати недомаганням Управи Комітету. Слушно підкреслювано, що найкраща допомога скитальникам, це їх правна оборона і заступництво, але на це треба зорганізованого апарату. Досі під цим оглядом є великі недостачі. Ред. Катамай знає, напр., що Управа Комітету два і пів місяця не дала відповіді на запит в справі допомогової акції.

Ред. Катамай своїми заввагами кінчає цикль передбачених програмою нарад докладів.

Дальший провід нарадами перебирає знова **адв. І. Панчук** та повідомляє, що відчитання і ухвалення резолюцій відложено до наступного дня, а на порядок нарад приходить

Звіт Статутової Комісії.

Від Статутової Комісії говорить **адв. Панчук.** Він насамперед заявляє, що йому подобались сьогоднішні наради, бо „ми сьогодні цілий день сповідаємось, а це добре для нашої душі". Справу статуту Комісія розглянула насамперед з практичного боку. В дальшому предсідник відчитує проект статуту, приготований Статутовою Комісією. Читає по-англійськи і вияснює по-українськи. Головна зміна в статуті — це форма Управи та її вибір. Управа повинна складатися з 28. членів т. зв. Ради Директорів (Борд оф Дайректорс), яка з черги вибиратиме Екзекутивну Управу.

Дискусія над проектом статуту

З членів Статутової Комісії ніхто не має більше завваг і предс. відкриває дискусію над проектом статуту.

До слова зголошується **д-р Галан.** Він вважає, що справа Ради Директорів і екзекутивної Управи непрактична і не відповідає нашим традиціям. Він обстоює старий порядок. Екзекутивний директор, вибраний Зборами, має більший авторітет, чим матиме тоді, як його вибиратиме Рада Директорів. Він теж має дещо іншу думку про встановлення екзекутивного офісу. Він не хоче відповідати на „так званий реферат" ред. Катамая, але він думає, що передбачений новим статутом апарат буде затяжкий та зупинятиме роботу. В дальшому д-р Ґалан пропонує, аби Конвенція Комітету відбувалася що два-три роки, а не кожного року, як це пропонується новим статутом.

З черги слово забирає **д-р Демидчук** та заповідає, що тим разом його виступ потриває дещо довше. Насамперед хоче довідатися, якими мотивами керувалася Статутова Комісія встановляючи число членів Управи на 28 осіб.

Предс. **Панчук** вияснює, що окремих мотивів не було, але зроблено це з думкою, щоб дати можність більшій кількості людей інтересуватися і брати безпосередню участь в праці Комітету.

Д-р **Демидчук** хотів би ще вияснення спрови „кворум". І. Панчук відповідає, що в статуті справа більшости визначена цілком виразно. По думці д-ра Демидчука в передбаченій статутом Управі Комітету є рішучо забагато інстанцій і він думає, що тут треба „щось" змінити, наприклад, усунути 9 членів Ради Директорів і залишити тільки екзекутивну Управу. Автім, щодо директорів теж можна спробувати. Д-р Демидчук має натомісць, ще інше застереження. В проекті статуту сказано, що платного урядника Комітету Управа може усунути без причини. Він пропонує, щоби це місце „без причини" викреслити з проекту статуту.

Ред. **Катамай** забирає слово і насамперед просить президію, щоб вона вкоротила „особисті подразнення". Він має на думці справу „так званого реферату", бо можна б вернутися ще до попередніх точок нарад та сказати дещо про „так званий звіт" і про „так звану роботу". Випрошує собі, щоби його реферат називати „так званим рефератом".

Слово забирає предс. **І. Панчук,** даючи насамперед вияснення до уваг д-ра Галана. Фактом є, що новий статут передбачує важкий апарат, але в такій громадській інституції, як Комітет, це, по його думці, краще. Це створить більший авторітет і буде кращий поділ праці. Проєкт нового статуту базується на практиці з дотеперішньої роботи Комітету. Ми мусимо виказати повну зрілість — говорив адв. І. Панчук. Завдання Комітету зросли і постійно збільшуються. Їх вже не може виконати одна людина і за них мусить взятися добре зорганізована Управа. За цим промовляє теж збільшена відповідальність Управи Комітету.

На залі багато делегатів зголошується до слова. Хтось зразу пропонує, аби ще раз читати статут і дебатувати над кожною точкою зокрема.

(Дальше буде).

За і проти загального військового вишколу

Про загальний військовий вишкіл говорили в Америці вже з часів Джорджа Вашингтона. Тепер та справа стоїть на порядку денному в Конгресі.

Питання загального військового вишколу піднесено при кінці Другої Світової Війни. Военний департамент представив Конгресові свої пропозиції в тій справі. Департамент домагався відповідного закону, згідно з яким кожний хлопець досягнувши 18-літнього віку життя, мав відбути однорічний вишкіл у військових таборах.

В жовтні 1945 року президент також висловився за загальним військовим вишколом: „ми ніколи вже не можемо рахувати на те, що матимемо досить часу на озброєння".

Інститут Ґалупа, що досліджує громадську опінію, подав до відома в листопаді 1945 року наслідки своїх досліджень в справі загального військового вишколу. З них видно, що більшість, як республиканців так і демократів, висловилися прихильно до ухвалення закону про загальний військовий вишкіл. 79 відсотків допитуваних демократів та 70 відсотків демократів були за таким законом. Але краєві вибори 1946 року, дебати над „О. Пі. Ей." забрали чимало часу і уваги 79-го конгресу і справа загального військового вишколу залишилася не рішеною.

Далі, минулого грудня, президент призначив комісію з визначних цивільних громадян — адвокатів, релігійних провідників, виховників та промисловців — якій доручив дослідити вимоги краєвої оборони й подати свої зауваження щодо загального військового вишколу. На першім засіданні тої комісії президент сказав її членам, що він має на думці головно вишкіл громадський, а не тільки звичайний, військовий.

Тим часом военний департамент переглядав свої попередні пропозиції в тій справі і виробив новий плян. Тепер департамент пропонує однорічний вишкіл, з того шість місяців в таборах під доглядом цивільних дорадників. На других шість місяців мали би хлопці самі вибрати для себе одну зі слідуючих можливостей: залишитися надалі в таборі; записатися до Національної Гвардії, до відділу резервного корпусу (нові відділи організуються военним департаментом), чи до школи резервних старшин, чи на шість-місячні скорочені курси в якійсь схваленій технічній школі.

Противники загального військового вишколу закидають, що такий вишкіл (1) буде надто дорогий, що (2) такий плян є невідповідним зогляду на нашу участь в Обєднаних Державах, (3) що в добі атомової бомби нема потреби у великій армії; (4), що такий вишкіл переведе науку молоді та (5) буде розвивати дух мілітаризму серед молоді.

Відповіді на ці закиди военний департамент подає в своїй брошурі за січень.

(1) Видатки на один рік військового вишколу виносили б менше як видатки за три дні війни. Наколи б ми могли були скоротити війну на шість місяців, заощадили б стільки засобів, що їх вистарчило б на загальний військовий вишкіл на пів століття. Якби мали загальний військовий вишкіл раніше, то напевно війна скорше скінчилась би.

(2) Нема запевнення, що Обєднані Держави можуть негайно перебрати на себе тягар нашої краєвої оборони. Навпаки О. Д. сподіваються, що самі Злучені Держави своєю силою можуть вплинути на агресорів.

(3) Практика вказує, що кожна нова зброя у військовій історії потягала за собою збільшення армії.

(4) Величезна кількість бувших вояків вступила до різних шкіл. Тим самим відкидається закид, що хлопці, перебувши військовий вишкіл, втратять охоту до закінчення своєї освіти. „Час військового вишколу не є втраченим часом", згадується в брошурі. „Все, що конструктивно займає дух і тіло, сприяє їх розвитку". Зрештою, тільки 16 відсотків американської молоді відвідує каледж. Тільки десять відсотків кінчає. Ті, що мали би перервати науку однорічним військовим вишколом — а їх небагато — придбали би більше потрібного досвіду.

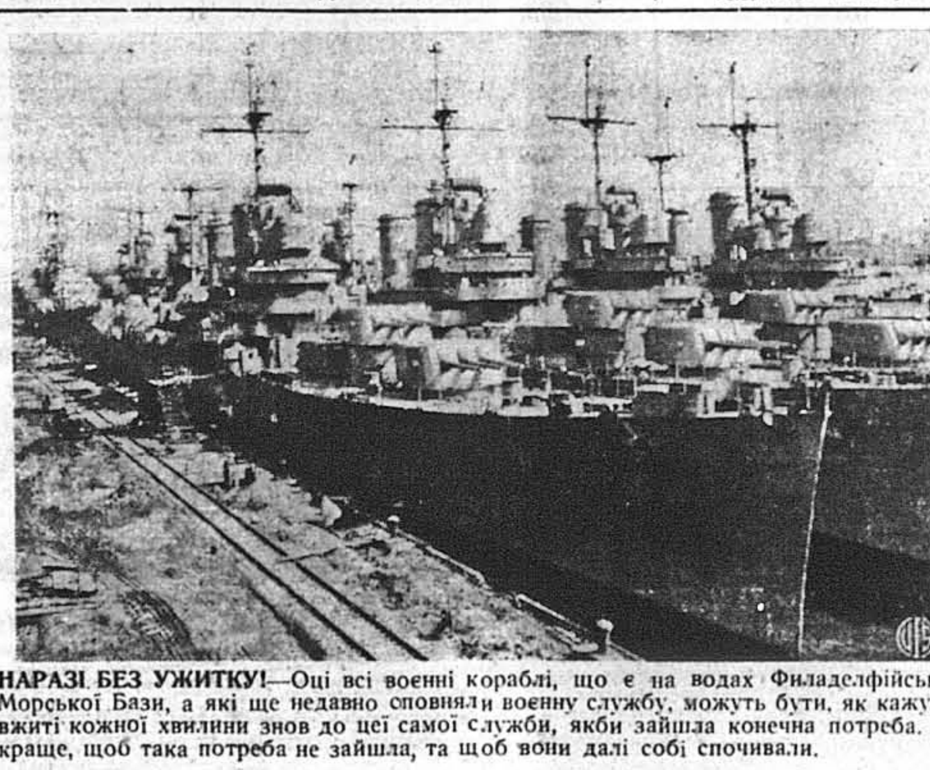
(5) Такі миролюбні держави як Данія, Голандія, Швеція, Норвегія, Швайцарія, всі покладаються на загальний військовий вишкіл.

Крім того военний департамент подає в своїй брошурі слідуючі доводи за загальним військовим вишколом: „Наше судівництво не покладається на добровільну систему присяжних. Наші податки не є основані на добровільній системі плачення податків. Наша освітня система є примусова. Загальний військовий вишкіл був би просто обовязковою освітою для самооборони, оборони дому та країни..."

Военний департамент пропонує свій плян як найбільш економний та найбільш демократичний спосіб творення вистарчального резерву вишколеної людської сили.

В сучаснім Конгресі чимало буде говоритися за і проти загального військового вишколу. Перший законопроект в тій справі подано до конгресу на початку січня.

Загальна Рада — ФЛІС.

НАРАЗІ БЕЗ УЖИТКУ!—Оці всі военні кораблі, що є на водах Филаделфійської Морської Бази, а які ще недавно сповняли военну службу, можуть бути, як кажуть, вжиті кожної хвилини знов до цеї самої служби, якби зайшла конечна потреба. Та краще, щоб така потреба не зайшла, та щоб вони далі собі спочивали.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa

ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 9, Ont., Canada

Д-р АМВРОСІЙ І. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich

ІВАН ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
Box 777, Woodstock, Ont., Canada

СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa

ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J

ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill

ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich

ГЕНОВЕФА ЗЕНКО,
1369 Brown St., Akron, O

МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mas

ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.

ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohi

ОЛЕНА ШТОГРИН
4753 N. Hutchinson St., Phila 14, Pa.

ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Почтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76. Jersey City 3, N. J. Telephone: Bergen 4-1016

ЦИВІЛЬНА СТОРОЖА СКИТАЛЬНИКІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ СЛУЖБІ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт над Майном, 17. березня. — Кількість цивільної сторожі, зложеної зі скитальників, головно поляків та балтійців, зросла в американській зоні Німеччини до того степення, що вона в деяких місцевостях, як напр. Мангайм і Нірнберг, перевижчає кількість американських окупаційних військ та є „ключем" американської окупації. Всі вони носять американські уніформи, американські шоломи зі знаком CD і в службі вони озброєні американськими крісами. Вони охороняють військові магазини, наглядають над розподілом пошти, бережуть военно-полонених та цивільних інтернованих, завідують та бережуть транспорту і виконують сотки всіляких інших робіт, що їх в іншому випадку мусіли б виконувати американські війська.

Загальна кількість цеї цивільної сторожі, зложеної зі скитальників, переходить 27,000 осіб, зорганізованих в сотні, а своє обовязки цивільної сторожі вони перебирають тільки після основного вишколу. Вошкіл переводиться під командою американських офіцирів, які теж командують вже вишколеними частинами.

Це є власне ці „військові частини", проти яких протестує Варшавський уряд, та розпущення якого домагався Молотов на конференції в Москві. З американського боку стверджується, що ці частини цивільної сторожі не займаються жодною політичною роботою, хоча їхнє протикомуністичне наставлення не є таємницею.

Члени цеї цивільної сторожі це головно колишні невільники на німецьких роботах, а їх офіцири в більшості вже були офіцирами в передвоєнних польській, чи балтійських арміях. До звязкових офіцирів з американськими військовими властями належать, між іншими, Ф. Собольта, бувший шеф особистого штабу маршала Пілсудского, Єжи Завіша, відповідну ролю там грає князь Любомирський та інші особи, відомі в соціяльному житті передвоєнної Польщі. Зазначується, що всі члени цивільної сторожі, як теж їх офіцири, переходять основний „скрінінг", заки їх до цеї сторожі приніметься.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

ШИКАГО, ІЛЛ.

Молодь на допомогу скитальцям.

Молодечий відділ ч. 56 Союзу Українок Америки в Шікаго, Ілл., пішов з колядою на поміч скитальцям. Помагали їм: Д: Гіжовський, В. Некига, С. Семерак, М. Будзан (з Канади), Й. Кукла, В. Коваль (з Ню Йорку). Наступні особи возили колядників: Д. Гіжовський, В. Некига, П. Зелізко, І. Сняданко (з Позен), і С. Брудний. Сума зібрана була $534.50; розхід був $6.00, отже до ЗУАДКомітету вислано на поміч скитальцям $528. 50.

Наступні жертводавці зложили такі суми: По $10: Т. Флора, Г. Натишак, П. Гуцул (з Гарві), П. Кріль (з Гарві), С. Брудний; І. Кравчишин $8; по $5: К. Конський, Е. Ковалик, О. Олешко, Н. Москалик, Т. Саламон, П. Сняданко, Г. Горін, Ю. Кріль, В. Гула, В. Демко, С. Ментус, Т. Бартуш, В. Ветошинський (з Позен), І. Сняданко (з Позен), Я. Гавришів (з Позен), П. Запухляк (з Гарві), П. Галун (з Гарві), П. Стерн (з Гарві), М. Шумовська, С. Брудна, М. Брудна, О. Брудна, І. Побуцький, Д. Гіжовський, І. Ковалишин, С. Шалко, П. і Й. Войтович, П. Степушин, М. Козловський, Д. Кошіль, І. Ларсон, В. Огнистий, С. Семерак; по $4: В. Саган, П. Когарський (з Гарві), П. Маленький (з Гіброн); по $3: Д. Єнджо, І. Погребний, К. Мушинська, І. Силина, М. Чубатий, Л. Чуйко, П. Стефано, А. Лешин, Н. Кіт, П. Карнофел (з Гарві), П. Вроблекий (з Гарві), П. Мудрик (з Гарві), Т. Митю, П. Гладка, Г. Гаврилюк, К. Андрушко, А. Гладка, Т. Зайач, Д. Брегин, М. Тарандий, Г. Марко, Й. Трушак, Т. Брегин, І. Гладкий, К. Гула, В. Подоляк; по $2: Е. Дебуляк, А. Барач, К. Драбик, К. Наконечна, І. Гіжовський, І. Косар, М. Білик, Лазука-Гула Повст ч. 7180, С. Кукура, М. Маджак, М. Блідий (з Гермитач Ст.), Д. Генжорський, І. Сняданко, Е. Берент, Ю. Іваньо, І. Юлчак, Й. Пелех, М. Перун, В. Кучерепа, Блідий, П. Зелізко, П. Натишак, П. Пітула, Й. Пітула, А. Трушак, П. Пуцило, З. Ковальчук, П. Троч, П. Кут, М. Гірко, С. Щурко, П. Гуладек, П. Стаюра, К. Кулик, В. Зитенфілд, Е. Австерлейд, П. Блідий, В. Ламацький, О. Ламацький, І. Натишак, М. Гірняк, В. Федор, Г. Абрамек, П. Урбан, П. Савчин, К. Гвожд, І. Сняданко (з Позен), О. Устянська (з Гарві), П. Мисник, Й. Крисуватий, І. Гіжовський, П. Іваньо, А. Ганасик, М. Болехівський, М. Ковальчик, В. Гігдук, І. Гіглук, О. Саска, І. Чайка, М. Балюк, Е. Каменецький, М. Давияк, С. Подоляк, І. Балата, П. Червоняк, П. Бондар, П. Трацевич, А. Миклюш, Д. Чізман, Г. Сабор, К. Маджоріс, Г. Невранський, І. Карбо, О. Зелізко, Д. Гарасим, Д. Мельцик, А. Рочкус, П. Сахремчо, І. Тарандий, С. Юрчак, П. Радек, А. Гіжовський, П. Дедух, П. Василишин, П. Фик, І. Чорний.

П. Облечинський $1.50; по $1: Й. Юрчак, К. Нечипор, С. Єнджо, К. Пирович, І. Куйбіда, А. Романишак, П. Смолинський, А. Ламацька, М. Цимбал, М. Юган, З. Пітула, Н. Скринек, А. Фоца, А. Бубин, А. Облечинська, П. Рибак, І. Брегин, Н. Гутенюк, М. Чорняк, А. Циган, П. Гринявський, С. Шейфер, І. Натишак (мол.), Ю. Боденчак, О. Пейда, О. Осидач, П. Осидач, І. Осидач, А. Патрика, В. Ганасик, А. Бартущак, А. Вовчук, І. Березовський, С. Ганес, Н. Столярчук, П. Дорош, О. Гайдук, І. Гавриш, С. Сова, С. Москук, П. Кужма, М. Генжорський, М. Гулик, Г. Кващак, П. Арит, А. Пухальська.

Заколядовано $534.50. Розхід $6.00. Остало на поміч скитальцям $528.50, які вислано до Злученого Українського Американського Комітету в Филаделфії, Па., через централю СУА.

Наш молодечий відділ почуває велике та щире вдоволення, що ми могли так гарною сумою причинитись для допомоги нашим нещасним братам і сестрам за океаном.

Всім жертводавцям щире Спасибіг!

Стефанія Брудний, секр.

ПІТСФІЛД, МАСС.

Коляда на скитальців.

Жертвували по $10: І. Яремій, А. Маланчук, П. Терпак; по $5: М. Дарчук, О. Яремій, С. Антонійчук, І. Басістий, І. Семенів, І. Мартинюк, М. Никорчук; по $3: М. Соколовська, К. Копичак; по $2: М. Стефанюк, Г. Терещук, А. Гуска, В. Гуска, Ф. Янівчук, І. Антонійчук, А. Никорчук, М. Семенів, Г. Колодрубський, Ф. Козак, І. Колодрубський, О. Гуска, В. Миронів, В. Когут, А. Никорчук, І. Никорчук, С. Шмігирко, В. Никорчук, П. Андруняк, Г. Базан, М. Никорчук, Ю. Спасик, І. Тимчук, Н. Стефанюк, В. Копичак, Я. Харів; по $1: П. Данилів, М. Муневич, А. Муневич, Я. Муневич, Т. Муневич, Е. Маланчук, І. Гречак, І. Семенів, Д. Туюрту, М. Хмарук, М. Данелейк, Роман Шедепельський, М. Олексин, М. Диденьчук, Ф. Гуска, П. Кушнір, А. Малуда, М. Зек, Я. Вовк, С. Спасик, І. Найда, Т. Вілот, В. Савюк, М. Пацлавська, І. Щербань, Парашка Спасик, (Дм.). Решта дрібними; разом $150.

Невеличка наша громада не хотіла лишитись позаду і сповнила свій обовязок і бодай частинно прийшла з допомогою нашим нещасливцям. Колядою занялись: А. Маланчук, І. Яремій, І. Семенів, П. Кушнір і о. М. Скородинський. Гроші переслано до Зл. У. А. Д. Комітету в Филаделфії.

А. Маланчук.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

5967 а). Янкович Дмитра від Янкович Николая.

5967 б). Копец Стефана від Копец Василя.

5968. До сестер від Муращук Михайла.

5969. Бойтсон (Негрич) Нат[illegible]ті Стефанова від сестрінка Чаплинський Миколи з Коломиї.

5970. Кучеренко Андрія, Бурак з Київа від Тищенко Івана.

5972. Кашуба Михайла від Кашуба Миколи з с. Грушка, Товмач.

5973. Морозовський Степана, син Гриця з с. Горожанка, Підгайці, Канюка Василя від Морозовський Гриця.

5974. Дяків Ірини з с. Дорожів, Самбір, від Кіт Михайла.

5975. Войтович Тимка з с. Новосілки, Томашів, від Войтович Серафина.

5976. Харитин Катерини (Качмарик) з с. Підгать, Мостиска, від Шаблій Ілії.

5978. Теребенець Григорія, Анни і Катерини з с. Цетуля, Ярослав, від Походай Василя.

5979. Кушицька з с. Потік Золотий, Бучач, і односельчан з с. Губан від Яцина Петра.

5980. Лучка з с. Малехів, Жидачів, від Дзівак Івана син Миколи з с. Киевець, Жидачів.

5981. Золинський Михайла з с. Вишенки, Мостиска, Костецький Михайла з с. Підліски, Мостиска, від Голубко Осипа.

5983. Гергут Анастазії (Іванців) з с. Вербятин, Бучач, Тисовський Юрка з с. Озерян від Іванців Володимира і Іванців Ірени (Тисовська) з с. Озерян, Бучач.

5984. Антонів Павла з села Ботельки Вижньої, Турка, Стебінка Василя син Костя з Яворова, Семенець Володимира з с. Шумяч, Турка, від Бабич Адама.

5985. Бойко Федора з села Горпин, Камінка Струмилова, від Стефанишин Михайла син Павла з с. Якимів, Камінка Струмилова.

5986. Кущаківський Антона з с. Порічча Любинського, Городок, від Кущаківський Петра.

5987. Юрдига Катерини (Ткач), Яворська Анни (Ткач) з с. Порічча Грунтове, Рудки, від Ткач Григора.

5988. Малішевський Івана і Наталії з Тисмениці, Станиславів, від Шкорута Матрони дочка Малішевської.

5989. Василів Теодора, Горбовий Івана і Василів Тоні з с. Пащиха, Марежук Єрона з Ліпивок від Мошкун Івана.

5990. Андроник Василя, Капіцький Юрія і Дмитра, Дробош Дмитра і Івана з с. Чорнавка, Чернівці, Буковина, від Гуменко Дмитра.

5991. Гутовський Павла з Живачева, Ступар Миколи і Леся з с. Кунисовець, Городенка, від Василишин Івана учитель з Кунисовець.

5993. Стрільбицький з Коломиї від Березюк Карла.

5994. Паснак Гандзі і Насті, Гузар Миколи та Яцина Івана з Стратина, Рогатин, від Паснак Івана.

5995. Тацій Йосипа, Дзигарчук Юліяна і сина Ярослава, Зиглінський Владислава, Долинюк Семена і Івана з с. Дубе Гаї, Броди, від Семенюк Максима і Ольги (Скруха).

5996. Боднар Івана і Гринька з с. Чернева, Рогатин, Мельник Марії і Михайла від Боднар Антона і Катерини.

5997. Моцюк Проця, Чабан Романа, Гриско Стефана з с. Милованя, Товмач, від Моцюк Михайла.

5998. Пінчак Петра син Теодора з с. Явірник, Сянік, Пінчак Івана, Кравчишин Івана з села Туринске від Пінчак Миколи.

5999. Чихарівський Павла, Чорна Павлина з с. Бибулинці, Бучач, від Чорний Космика.

6000. Карпович Антона з Залисця від Церковник Софії.

6001. Яворівський Йосипа з Жовкви від Хмелик Івана.

6003. Самарчук Калини з Софіполя від Пономарчук Петра.

6004. Грицюк Федя з Черятина, Городенка, від Калинка Івана.

6007. Борис Дмитра з с. Рі[illegible], Бучач, від Борис Василя.

6008. Лучків Івана і Григорія з с. Плавуча Мала, Бережани, від Лучків Дмитра з с. Глинна, Бережани.

6009. Клопач Назара, Мусяла Юстини (Святківська), Найдух Данила усі з с. Боднарки, Горлиці, від Турко Андрія.

6010. Синяків Йосипа з села Межигіря, Бучач, Яковець Миколи з с. Жебокрики, Городенка, від Чучук Василя.

6011. Струж Йосифа від Савчишин Йосифа з с. Чашин, Сянік.

6012. Гігота Дмитра з села Струпків, Станиславів, від Марковський Петра.

6013. До сестри, жени Гринів Йосифа від Андріїв Матвія з Богородчан.

6014. Семянчук Павла від Семянчук Івана з с. Коропець, Бучач.

6015. Павлюк Андрія з села Княгини від Павлюк Петра.

6016. Ганчарук Олекси, Гнатюк Олекси з с. Кути, Бережани, від Данилюк Василя.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення **пошукувань родини і знайомих різних скитальників** було поміщене у „Свободі" **безплатно,** хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне,** то хай **разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ПОШУКУЮТЬ

Пошукую свого сина

МИХАЙЛА КОВАЛЬ

і дочку

КАТЕРИНУ КОВАЛЬ,

з села Любинь великий, повіт Городок Ягайлонський, Галичина. Мають знаходитися в Німеччині. Хто про них знає, або вони самі, прошу написати до: 64-5

ПЕТРО КОВАЛЬ,
2044 W. 20th St., Cleveland, Ohio

ПАВЛО ВАЩИШИН

пошукує свого брата

МИХАЙЛА ВАЩИШИН,

сина Андрея, з Дмитрович.

Голоситись на адресу:

OLGA PELTZ
243 E. 120 St., New York 35, N. Y.

ЯРОСЛАВ ТЮТЬКА

шукає

ВОВК-ГАВРИЛА,

родом з Гаїв.

Голоситись на адресу:

OLGA PELTZ
243 E. 120 St., New York 35, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МОЙСЕЙ ГИРАЧ з Гиличок, повіт Збараж, зараз на еміграції в Німеччині, шукає родини або знайомих з Гиличок або Шилів, Повіт Збараж. Прошу голоситися на адресу:
D. P. Camp UNRRA,
Lager Team 1064 Mittenwald
Yager Kaserne Adm. I, Germany.

ШИКАГО, ІЛЛ. — *Збори Бр. св. О. Николая, від. 106*, відбудуться в неділю, 23. березня, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і члениць конечно прийти на час, бо є важні справи до рішення. — Й. Коцовський, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТАРЗАН ч. 1561. Тарзанова робота.

Кілька годин пізніше, серед того, як малпочоловік боровся, щоб відзискати свідомість, прегарне личко появилося йому **перед очі.**

Коли Тарзан почав підводитися, Анна, дочка Стренга, положила його лагідно на леговище.

„Ти мусиш заощадити свою силу на ранок" — сказала Анна. — „А то нащо?" — запитав пан джунглів.

„Бо тоді тобі прийдеться вбивати слонів" — сказала Анна. — „Інакше ти згинеш, а мене побють".